

Pekka Hiltunen

S Y S I P I M E Ä

Werner Söderström Osakeyhtiö

© PEKKA HILTUNEN 2012

ISBN 978-951-0-39383-3

PAINETTU EU:SSA

KIITOKSET AVUSTA

SAMULI KNUUTI

NEITI ADKINS, NINA GIMISHANOV, JARKKO MOILANEN, ELISA NURMI,
SALLA PULLI, ANTTI SAJANTILA, GALOP UK -JÄRJESTÖSSÄ DEBORAH GOLD
JA PETER KELLEY, ILGA EUROPESSA JOËL LE DÉROFF,
OPETUSHALLITUKSESSA MAIJA-LIISA OJALA JA ULLA VANTTAJA
SEKÄ WSOY:N KIRJALLISUUSSÄÄTIÖ,
JOKA ON TUKENUT ROMAANIN KIRJOITTAMISTA.

I: KAATUVA PUU

Henkilökohtaisia viestejä paholaiselta.

Sanat soivat Lian päässä koko päivän.

Kun pimeät videot ilmestyivät, ne olivat kuin henkilökohtaisia viestejä paholaiselta.

Lia oli huomannut pienen uutisen videoista heti aamulla, työpäikällään Level-lehden toimituksessa, päätteellään kulkevassa uutisotsikoiden virrassa. Joku oli murtautunut kahden englantilaisen nuoren käyttäjätileille YouTubessa ja ladannut niiltä videoita nettiin. Nuoret eivät tunteneet toisiaan, he asuivat eri paikkakunnilla eikä heillä ollut aavistustakaan siitä, miksi murto oli tehty ja kuka asialla oli ollut.

Kummallisinta oli, ettei videoissa näkynyt tai kuulunut mitään. Pelkkää mustaa ruutua.

Toista nuorista oli haastateltu uutiseen. Hän oli säikähtänyt videoita. Äänettömän pimeyden tuijottaminen oli ensin tuntunut vain oudolta, mutta kun musta hiljaisuus jatkui jatkumistaan, se kävi ahdisttavaksi. Kuin olisi saanut salattuja viestejä, henkilökohtaisia uhkauksia paholaiselta, poika oli sanonut. Siksi hän oli ottanut yhteyttä YouTubeen ylläpidon lisäksi poliisiin – ja iltapäivälehteen. Kuvassa poika näytti enemmän ilahtuneelta saamastaan julkisuudesta kuin kauhun riivaamalta.

Vitsiksi videotemppu oli ankea, ilkeä, tehottomaksi, mutta jokin merkillinen ajatus teon takana vaikutti piilevän.

Pimeitä videoita oli kummankin nuoren nimissä ladattu kymmenen kappaletta. Niiden pituudet vaihtelivat parista minuutista melkein kuuteen. Videot oli poistettu näkyviltä, ja YouTube edustajat selvittivät parhaillaan, miten murto oli tapahtunut.

Mainostempaus? Lia ajatteli.

Mutta millainen firma haluaisi mainostaa näin? YouTube myös varmasti haastaisi sellaisen mainostajan oikeuteen.

Mistä videoissa oli kyse, se ei selvinnyt Lialle työpäivän aikana. Hän lähti toimituksesta aikaisin, sillä hänellä oli vielä ennen iltaa edessään epätavallinen tehtävä.

Hän puki sormikkaat vasta Fetter Lanella toimituksen ulkopuolella. Ne tuntuivat pehmeiltä ja suojaavilta, ne kertoivat että jotakin uutta oli tapahtumassa.

Lia ei käyttänyt juostessaan käsineitä kuin talvikylmillä. Hänellä oli juoksijan verenkierto ja suomalaisen kylmänsieto. Oli maaliskuu, Lontoon koleassa keväässä oltiin jo voiton puolella, mutta nyt oli oltava sormikkaat. Ne kädessä hän ei jättäisi jälkiä.

Hän katseli valkeaa, ohutta kangasta. Puuvillan kosketus iholla teki muutoksen konkreettiseksi. Oli siirrytty tarkasti suunnitellun, pitkällä ponnistuksella valmistellun työn uuteen vaiheeseen. Nyt se todella toteutui, paluuta ei enää ollut.

Lia oli valinnut sormikkaat huolella. Hän oli katsellut tavarataloissa millaisia oli tarjolla ja poiminut parin, jollaisia myytiin monissa paikoissa. Jos niistä irtoaisi kuituja, jäljittäminen olisi mahdotonta.

Hän tarkisti vielä kerran kirjekuoret. Pieniä kuoria oli viisi. Osoitteet oli tulostettu tarroilla, postimerkit kiinnitetty liimalla. Isompia, paksumpia kuoria oli kolme, ja ne oli viimeistelty samalla tavalla. Jokainen kuori, tarra ja postimerkki oli erilainen.

Hän sulki kuoret muovipusseihin ja laittoi ne selkäreppuun.

Lia oli päättänyt tehdä kierroksensa juosten. Hän oli tutkinut postilaatikoiden ja -konttorien sijainnin netissä ja suunnitellut reitin huolella. Se oli valittu niin, että kuoret kulkisivat eri postitoimistojen kautta ja saapuisivat perille kolmena eri päivänä. Jos joku päätyisi joskus tutkimaan näitä lähetyksiä, niiden yhdistäminen toisiinsa olisi vaikeaa.

Cityn kortteleista alkavan reitin juokseminen veisi häneltä reilut kolme tuntia, mutta ajan käyttäminen juuri tähän tuntui vain hyvältä. Tämä työ tehtiin jokaista yksityiskohtaa myöten hyvin. Pelissä oli kokonainen ihmisen elämä, ja kyse oli myös Studiosta ja sen väestä.

Minun rakas, omituinen joukkoni. Rakas, kummallinen toinen kotini.

Studio oli tuonut hänen arkeensa uuden ulottuvuuden, toisista ihmisistä välittämisen. Näihin tehtäviin sitoutui eri tavoin kuin mihinkään muuhun. Päivätyönsä Levelissä Lia halusi tehdä myös hyvin, mutta itsekkäämmistä syistä, ollakseen vahva ammattilainen. Studiossa hän teki asioita muiden eteen ja niistä tuli henkisesti tärkeitä. Niissä tunsu olevansa ihmisenä vahvempi.

Hän juoksi läpi Clerkenwellin, Finsburyn, kohti Islingtonia. Mutkittelevalle reitille osui hänen lempikatujaan. Essex Roadilla katse poimi jokaisen pikku pesulan, kenkäkaupan ja hautaustoimiston, kaikki minkä silmät ehtivät juostessa tavoittaa tuntui kevyesti kosket-tavan häntä ja kannustavan eteenpäin.

Reppu selässä keveni sitä mukaa, kun hän pudotti kuoren kerral-laan postilaatikkoon. Tuli melkein haikea olo. Sinne menivät pitkään koostetut lähetykset.

Pysähtyessään liikennevaloihin hän jatkoi hölkkäämistä hiljaa pai-kallaan. Ihmiset hymyilivät, ja Lia tiesi miltä näytti: vaalea, nuori nai-nen, iltalenkkeilijä. Liikkuvaa energiaa, äänetöntä määrätietoisuutta.

Hän ajatteli postittamiaan kuoria ja reittiä, jonka ne kulkisivat. Niillä oli kullakin eri määränpää mutta yksi ja sama tehtävä.

Hän näki mielessään kirjeiden matkan. Postityöntekijät hakemassa niitä, nostamassa ne liukuville hihnoille, koneet lajittelemassa niitä eri suuntiin. Sitten ne vietäisiin perille ympäri Lontoota ja sen lähialueita. Kuoret matkaisivat postikärryissä talojen sisällä, kulkeutuisivat pinoi-hin sihteerien pöydille, päätyisivät vastaanottajiensa eteen.

Kauanko ne odottaisivat avaamistaan? Ja kun ne avattaisiin, räyhtäi-sivätkö ne tehtävänsä?

Hän pudotti viimeisen kuoren matkaan lähellä Primrose Hilliä. Pu-nainen, pyöreä postilaatikko nielaisi lähetyksen ääneti.

Kotiin oli muutama kilometri. Hän lisäsi vauhtia ja tunsu hengityk-sensä tihentyvän. Askel oli kevyt, se oli niin kevyt että oli kuin hän olisi noussut ilmaan. Kuin hengittäisi itseään eteenpäin hämärässä illassa.

Kun Lia saapui Hampsteadiin, hän tunsu jokaisen pihaportin ja pensasaidan. Hän tiesi täsmälleen missä ja miten juosta, jotta tahtia ei tarvinnut laskea ja syke nousi juuri oikeaksi. Kotikadulla Kidderpore Avenuella juoksun saattoi viimein hidastaa kävelyksi.

Juuri nyt hän oli voimakas. Poikkeuksellisen pitkä ja kiemurteleva lenkki, ihana rasisus ja sen tuoma euforia. Tieto siitä, että kuoret olivat matkalla ja että liikkeelle oli laitettu tärkeitä asioita.

Hänen lämmin kehonsa. Kolea ilta. Vastapari tuotti fyysistä, jossa-kin aivojen poimuissa kutkuttavaa nautintoa.

Lia pysähtyi pieneen puistoon kotitalonsa vieressä ja alkoi käydä läpi tuttuja, juoksun jälkeisiä venyttelyliikkeitään. Puiston kookkaiden, arvokkaiden patsaiden rinnalla hänen hoikka vartensa oli kapoinen ruohonkorsi. Mutta Lia tunsi olevansa jäntevä ja varma, ja täydellisesti elossa.

Hän ei illalla kotona huomannut uutista, että päivän aikana oli paljastunut vielä yksi murto erään ihmisen käyttäjättilille. Paholainen oli lähettänyt lisää viestejään. Skotlantilaisen naisen nimissä oli ladattu samanlaiset kymmenen videota, jotka näyttivät pelkkää äänetöntä pimeyttä.

Lia avasi Studion ulko-oven ja kuuli jo kaukaa, kuinka nopeat, valppaat askeleet lähtivät häntä kohti.

Raps raps raps, hyvin leikatut kynnet tuskin koskivat lattiaa. Lia polvistui ja otti vastaan kaiken lämmön, mikä koiralla oli annettava-naan.

Gro tiesi aina ennen kaikkia muita, kenties jopa hetken ennen Studion tarkkoja valvontajärjestelmiä, että hän saapui paikalle. Ja Lia halusi tervehtiä Grota aina yhtä perusteellisesti kuin koira häntä.

"Hemmottelet sen piloille, kunnan vahtikoiran", Marilla oli tapana moittia häntä. Mutta Lia puolustautui sanomalla että vain helli ja höynäytteli koira, ei ruokkinut liikaa tai opettanut väärille tavoille. Ja todellisuudessa Mari oli lähes yhtä paljon Gron pauloissa kuin he muutkin.

Gro oli Bergin koira. Berg oli Studion puuseppä ja lavastaja, joka pystyi luomaan heidän operaatioihinsa melkein mitä tahansa: dokumentteja, henkilötodistuksia, työkaluja, esineitä. Tarvittaessa Berg pystyi luomaan vaikka kokonaisen asunnon, joka näytti kuuluvan jollekulle.

Kuusikymppinen Berg oli puoliksi ruotsalainen ja valinnut koiralleen nimen Norjan entiseltä pääministeriltä, Gro Harlem Brundtlandilta. Berg halusi tyttökoiralleen naisen nimen, jossa kiteytyisivät skandinaaviset arvot.

"Gro ei kuulosta kovin arvokkaalta", Lia oli kiusoitellut. "Se kuulostaa koiran murinalta."

"No mutta minä tiedän, mistä nimi tulee", Berg oli sanonut. "Kun sillä on nimi, jota kunnioitan, en koskaan lausu sitä kunnioittamatta."

Miksi ei joku ruotsalainen nainen käynyt, Lia oli ehdottanut. Greta Garbo? Ingrid Bergman?

"Ei", Berg oli sanonut. "Se näyttää Grota."

Gro Harlem Brundtland oli pääministeriytensä lisäksi ollut lääkäri, puoluejohtaja, Maailman terveysjärjestön pääjohtaja ja paljon muuta. Hänen mustavalkealla kaimallaankin oli monipuolinen tausta: suku-

näköä löytyi pääasiassa pointtereista, aiempia omistajia Grolla oli tietävästi ollut useita. Se oli löytökoira, jonka Berg oli hakenut RSPCA-järjestön eläinsuojasta. Hän oli opettanut koiran ensin kotonaan taivoille ja luottamaan häneen ja totuttanut sen sitten vähitellen Studion väkeen.

Studiolla Gro asui Sopessa, joka nimestään huolimatta oli valtavan kokoinen tila. Siellä Berg työskenteli, ja oli kestänyt aikansa että Gro oli oppinut olemaan mutustelematta Sopen hyllyiltä ja työpisteistä löytyviä tarvikkeita ja nuuskimatta hallin reunalla sijaitsevan keittiön kaappeja.

Mutta koira palvoi Bergiä, ja ennen pitkää se oppi rajansa niin Sopesa kuin koko Studiolla. Lopulta se oli jopa saatu koulutettua pysymään poissa Studion keittiöstä.

Mari oli pienen keskustelun jälkeen myöntynyt siihenkin, että Berg muutti osan Studion sisäovista lukottomiksi, keveiksi heilurioviksi, jotta Gro pääsi kulkemaan tilasta toiseen puskemalla kuonollaan oven auki.

”Näin sen on helpompi vahtia paikkoja”, Berg perusteli, vaikka he kaikki tiesivät että Studio ei varsinaisesti kaivannut lisävarustiointia. Sen kamerajärjestelmät, lattioihin sijoitetut liikkeentunnistimet ja tietokonevalvonta riittivät erinomaisesti.

Kahteen paikkaan Grolla ei ollut päässyt. Toinen oli Ricon, heidän brasilialaissyntyisen it-velhonsa ja hakkerinsa, suuri huone, jota hallitsivat kymmenet tietokoneet ja hienomekaaniset laitteet.

”Gro Harlem on tervetullut vaikka minun kotiini, mutta ei näiden johtojen ja kojeiden lähelle”, Rico ilmoitti. Häntä huvitti kutsua koiraa lisänimellä, joka toi mieleen aivan muuta kuin Pohjoismaat.

Koira ei koskaan saanut astua myöskään Marin huoneeseen. Lia ei ollut täysin varma miksi, kunnioitettiinko sillä jotenkin Marin asemaa Studion pienen tiimin johdossa vai halusiko hän vain olla rauhassa, mutta Gro omaksui nopeasti tämänkin säännön. Vaikka Marin huoneen ovi oli joskus auki, se ei pyrkinyt sinne.

”Se tunnistaa luontaisen johtajuuden, sen kuka on lauman pomo”, Mari totesi kerran Lialle, jota kismitti vähän joutua itseksensä myöntämään Marin olevan oikeassa.

Vaikka Gro oli löytökoira, jolla oli estonsa oppia luottamaan uusiin ihmisiin, se oli tottunut Studion elämään huomattavasti nopeammin kuin Lia itse. Koiralta se oli vienyt pari kuukautta, Lialta pitkälle toista vuotta.

Studio oli paikka, jollaista Lia ei ollut koskaan osannut ajatella olevan olemassa ja josta hän ei voinut puhua kenellekään. Se oli iso, kahdeksan huoneen tila, joka vei lähes kokonaisen kerroksen toimistotalossa Lontoon Banksidessa ja jossa tehtiin kiinnostavia, epätavallisia asioita. Mari valitsi tehtäviä, joilla muutti maailmaa haluamaansa suuntaan. Toisinaan ne olivat kulissien takana harjoitettavaa hyvän-
tekeväisyyttä, joskus jotakin oudompaa, pelottavampaa.

Lialle Studio oli kuin toinen koti tai työpaikka, jossa menivät sekaisin ystävyiden ja työnteon rajat. Hän työskenteli päivisin graafikkona kahden viikon välein ilmestyvässä Level-lehdessä. Iltaisin ja viikonloppuisin hän vietti enimmäkseen aikansa Studion pienen joukon kanssa.

Mari oli hänen paras ystävänsä, poikkeuksellinen nainen, joka oli Lontoossa yllättäen ilmestynyt hänen elämäänsä. Heitä yhdistivät suomalaisuus, kyky juoda tilaisuuden tullen antaumuksella ja tunne siitä, että selviäisi maailman kanssa yksinkin mutta oikeasta liittolaisesta täytyi olla kiitollinen. Berg ja Rico työskentelivät Marille mutta olivat Lian ja muun Studion väen tavoin Marin luottoihmisiä. Tiimin kaksi muuta jäsentä olivat brittejä: Maggie Thornton, viisikymppinen näyttelijä, joka sai tehtävissä esittää monenlaisia rooleja ja tehdä taustatutkimuksia, ja Paddy Moore, turva-alan asiantuntija ja yksityisetsivä.

Kuinka suuri osa Studion töistä vaati etsivän taitoja tai johti laittomuuksiin, sitä Lia ei tiennyt. Vaikka he olivat Marin kanssa tulleet hyvin läheiseksi, Mari pysyi vaitonaisena siitä mitä oli joukkonsa kanssa vuosien varrella tehnyt.

Lia asteli Marin huoneeseen ja Gro palasi Soppeen, isäntänsä luokse.

”Kuinkas meni?” Mari kysyi.

”Hyvin”, Lia totesi ja valtasi tutun paikkansa toisella Marin huoneen isoista sohvista.

Hän tiesi, ettei niin lyhyt raportti riittänyt Marille, joka halusi tietää kaiken, pienimmätkin yksityiskohdat. Lia oli oppinut, että yleensä kaik-

ki kannatti kertoa Marille, sillä ennen pitkää vähäisiltäkin vaikuttavat tiedot saattoivat hänen päässään osoittautua arvokkaiksi.

Hän kertoi Marille, miten edellisenä päivänä postitetut kirjeet kulivat eteenpäin. Lia oli seurannut niiden kulkua Royal Mailin sähköisestä tietojärjestelmästä, joka oli rekisteröinyt kunkin lähetyksen. Viidestä ohuesta kirjekuoresta kolme oli toimitettu tänään määränpäähänsä, isojen sanomalehtien toimituksiin. Loput saapuisivat perille huomenna. Kolme isompaa, paksumpaa kuorta oli vielä matkalla, yksi niistä oli menossa erään aikakauslehden päätoimittajalle ja kaksi tv-kanavien toimituksiin.

He olivat harkinneet kirjeiden määrää ja toimitustapaa pitkään, punninneet kuinka suurella todennäköisyydellä toimitukset julkaisivat saamansa lähetykset ja mitkä tiedotusvälineet olivat kaikista tärkeimmät. Oli pohdittu, kannattiko lehtiä lähestyä sähköpostitse vai vanhanaikaisesti kirjeitse. Oli päädytty kirjeisiin, koska ne tekivät tänä aikana vastaanottajaansa painavamman vaikutuksen kuin sähköpostit, ja niiden todellinen lähettäjä oli helpompi peitellä.

Viidessä ohuessa kuoressa oli kussakin mielipidekirjoitus. Ne käsitelivät kaikki samaa aihetta, vaikka ne oli kirjoitettu erilaisiksi ja postitettu eri lähettäjänimillä.

Mari oli kirjoittanut ne, Lian avulla. Päivätyöstään Level-lehden graafikkona Lia tiesi yhtä ja toista siitä, millaisia kirjoituksia lehdet halusivat julkaista, mutta Mari oli tarvinnut vain vähän apua tekstien viimeistelyssä. Oli ollut tärkeää saada niihin jokaiseen oma kirjoittajan ääni, jotta kirjeitä ei missään vaiheessa yhdistettäisi toisiinsa.

Yhdessä Studion muiden työntekijöiden kanssa he olivat luoneet näille viidelle mielipidekirjoittajalle myös yhteystiedot ja verkkohistoriaa. Jos lehdet tarkistaisivat kirjoittajista jotakin ennen kirjeiden julkaisua, yhteydenotot tulisivat Studiolle. Siellä Maggie ja Rico olivat varautuneet esittämään kirjoittajia niin puhelimesta kuin sähköpostitse.

Lehdet tarkistivat mielipidekirjoitusten lähettäjien tietoja aika harvoin, Lia tiesi. Lähinnä niin tehtiin vain silloin, kun kyse oli esimerkiksi poliittisesti painavista asioista. Suurimpien ja arvovaltaisimpien lehtien toimituksissa kyllä katsastettiin netin ja puhelintietojen avulla,

oliko kirjeen lähettäjä olemassa ja vaikuttiko hän tavalliselta kunnialliselta ihmiseltä. Mutta harvoin se johti siihen, että mielipidekirjoittajille olisi edes soitettu.

Paksuissa kuorissa oli isompi lähetys kuin pelkkä mielipidekirjoitus, ja niiden työstäminen oli vaatinut Studioilta enemmän. Niitä varten oli pitänyt polkaista pystyyn kokonainen yhdistys. Se oli luotu tosin pieneksi, toimimaan vain yhden ihmisen varassa, mutta se tarvitsi silti verkkosivujen lisäksi eri ajankohdille päivättyjä sähköisiä tiedotteita ja viitteitä verkkokeskusteluihin. Berg ja Rico olivat hoitaneet ne.

Kaikki valmistelu oli tehty reilussa viikossa, ja samalla oli suunniteltu paljon muuta. Se tuntui Liasta edelleen ihmeelliseltä. Hän oli ollut mukana Studion töissä reilusti yli vuoden mutta joutui yhä ponnistelemaan pysyäkseen muun joukon tahdissa.

”Mitäs nyt sitten?” hän kysyi Marilta. ”Pari päivää odottelua?”

Mari nyökkäsi. Nyt odotettiin, että kirjeet täyttäisivät tarkoituksensa. Sitten alkaisi seuraava vaihe.

Lia oli oppinut Studioissa sen, että Marin suunnitelmat toimivat. Ja vaikka odottelu tuntui hankalalta, hän tiesi, että Marille se oli helppoa. Tänäkin aikana Mari loisi suunnitelmiaan, aina uusia. Hänelle maailma oli paikka, joka oli muutettavissa, piti vain valita asiat jotka halusi muuttaa.

Onneksi Lia tiesi mitä tehdä odotellessa.

”Menen lenkille”, hän ilmoitti ja lähti tekemään kaksi olentoa kahden tunnin ajaksi onnellisiksi: koiran ja itsensä.

He odottivat Craig Colea parin korttelin päässä hänen asunnoltaan, ettei mies pitäisi heitä tunkeilevina.

Cole käveli nopein askelin. Hän oli kätkenyt punoittavat, turvonneet kasvonsa tummien lasien taakse. Kasvojen pöhötys ei johtunut juomisesta, Lia ja Mari tiesivät. Tässä oli mies, joka itki nykyään joka päivä. Joskus useita kertoja päivässä, ilman arvokkuutta ja itsehillintää, jotka olivat hänen tähänastisessa elämässään olleet itsestänselvyksiä. Kunnes katastrofi iski.

Craig Colesta oli tullut mies, joka itki joka päivä, kun 14-vuotias tyttö nimeltä Bryony Wade oli soittanut hänen radio-ohjelmaansa suoraan lähetykseen ja ilmoittanut miljoonayleisön edessä, että Cole oli lähennellyt häntä.

Puhelu oli tuolloin kolmisen viikkoa sitten BBC 2 -kanavalla tietysti seulottu niin kuin ohjelman muutkin puhelut. Apulaistuottaja oli keskustellut linjalla Bryony Waden kanssa ennen kuin hänet yhdistettiin lähetykseen. Tytön piti toivoa Justin Bieberin kappaletta ja jutella Colen kanssa omista ja kavereidensa suosikkisivuista netissä. Sen sijaan tyttö oli pudottanut pommin. Hän oli sanonut, että vanhemmat olivat kehottaneet häntä soittamaan ja kertomaan, että he olivat koko perhe aikeissa mennä poliisin puheille.

”Inhottava ukko”, Bryony Wade oli sanonut suorassa lähetyksessä. ”Tuollaiset äijät pitää panna vankilaan.”

Colen 26 vuoden kokemus radiotyöstä ei ollut pelastanut häntä. Hän oli hukannut ratkaisevan hetken kuvittelemalla, että kyseessä täytyi olla sairas vitsi. Tällaista ei vain yksinkertaisesti tapahtunut.

”No niin, Bryony”, hän oli sanonut. ”Mehän emme tunne, emme ole koskaan tavanneet. Paras päättää tämä pila tähän.”

”Sinä tungit eilen kätesi minun tisseihini, puseron alle”, Bryony sanoi. ”Lupasit rahaa siitä että saat kähmiä. Inhottava vanha äijä. Minä olen neljätoista.”

Puhelu oli katkaistu, mutta 1,6 miljoonaa kuulijaa oli jo ehtinyt kuulla kuinka yksi Britannian suosituimmista radiojuontajista meni

sanattomaksi. Kanavalla soi vain vaimeaa musiikkia, jonka piti kuulua puhelun taustalla. Se sai soida lähetyksessä kymmeniä sekunteja itseksensä ennen kuin Cole lopetti raivokkaan huutamisensa tuotantotiimille lasin takana ja palasi juontamaan. Puuttui vain, että hänen huutonsa olisi ajettu lähetykseen.

Kymmenen minuutin päästä tapaus alkoi levitä netissä. Siellä alettiin kierrättää pätkää lähetyksestä, kohtaa jossa 14-vuotias tuntemattomuus syyttää 52-vuotiasta tähtijuontajaa siitä, että tämä on kypälöinyt hänen rintojaan, ja ilmoittaa että mies tulisi sulkea vankilaan.

Iltrapäivälehdiltä oli kestänyt noin tunti löytää Bryony Wade puhe-
limen päähän. Hän kertoi niille olevansa vanhempiensa kanssa menossa poliisiasemalle tekemään rikosilmoitusta, ja niin katastrofi oli valmis.

Rikosilmoitusta ei koskaan tehty. Bryony ja hänen vanhempansa eivät koskaan päässeet poliisiasemalle asti. He alkoivat jakaa haastatteluja ensin perheen autossa ja sitten kotonaan.

Kenties Waden perheellä ei ollut koskaan ollut aikomustakaan mennä poliisiasemalle, Craig Cole oli aprikoinut. Heidän päämääränsä saattoi olla ihan muu – kuten valtakunnalliset uutisvälineet.

Cole oli tajunnut nopeasti olleensa tavallaan helppo kohde. Selvisi, että hän oli ollut edellisenä päivänä Bryony Waden kanssa samassa tilaisuudessa, ja hän oli jopa ollut tytön kanssa nähtävästi hetken aikaa yksin samassa tilassa. He olivat molemmat osallistuneet Elizabeth Simms -koulun varojenkeruutilaisuuteen Newhamissa, Craig Cole julkkisvieraana jonka läsnäolo veti paikalle mahdollisia lahjoittajia, Bryony Wade yhtenä koulun lukuisista vapaaehtoisista.

Samaan aikaan kun Cole oli odottanut esiintymisvuoroaan pukeutumishuoneessa koulun pääsalin takana, myös Bryony oli nähty lavan takana, menossa samaan pukeutumishuoneeseen ja vähän myöhemmin tulossa sieltä pois. Cole ei tiennyt, mitä tekemistä tytöllä oli huoneessa ollut, mutta sen hän tiesi, ettei ollut koskaan nähnyt Bryonya, saati sitten koskenut häneen.

”Miksi et ilmoittanut kypälöinnistä heti siellä koulun tilaisuudessa?” toimittajat kyselivät Bryonylta.

”Olin niin järkyttynyt. Minä olen neljätoista”, hän vastasi.

Olen neljätoista. Tyttö hoki sitä kerta toisensa jälkeen, ja sillä oli vaikutuksensa. Oli kuin ikä olisi vahvistanut hänen syytöstään, melkein osoittanut sen todeksi. Jokainen otsikko, jokainen haastattelu, jossa Bryony toisteli 14-vuotiasta viattomuuttaan, leikkasi pienen palan Colen maineesta.

”En ole koskaan tavannut tätä tyttöä. En ikinä tekisi mitään sellaista”, Cole toisteli toimittajille. ”Minulla on pitkä, onnellinen avioliitto, ja olen työskennellyt radiossa 26 vuotta. Minun on vaikea käsittää miksi kukaan nuori tyttö haluaisi edes väittää jotakin noin törkeää.”

Hänen hämmennyksensä ja tytön ikä olivat riittäneet takaamaan pääsyn jokaisen tabloidin etusivulle. Sisäsivuilla heidän haastattelunsa olivat usein rinnakkain, mikä tyrmistytti Colea entisestään: ikään kuin tytön päätön tarina olisi otettavissa vakavasti. The Sunissa Colen komea ura kerrattiin neljän sivun erikoisreportaasissa, kun taas Waden perhe sai kuusi sivua.

Koulukähmintä, lehdet kutsuivat sitä. Sana ei jättänyt sijaa epäilylle, puhuttiin kähminnästä kuin se olisi tapahtunut. Kun Cole näki sanan ensimmäisen kerran, hän tiesi oppovansa.

Cole oli itkenyt asiaa ensimmäisen kerran, kun katastrofipuhelusta oli kulunut kolme päivää. Hän itki väsymystään, sitä ettei jaksanut vakuuttaa syyttömyyttään enää yhdellekään kysyjälle ja sitä ettei 26 vuoden ura näyttänyt suojelevan ihmistä käytännössä miltään.

Asiallisemmat tiedotusvälineet kuittasivat tapauksen parin palstan uutisilla, joissa ne myös mainitsivat ettei Bryony Wade ollut tehnyt ilmoitusta poliisille.

Juorulehdet eivät jättäneet tilaisuutta käyttämättä. Ne jatkoivat Koulukähminnän käsittelyä päivästä toiseen. Ne kertasivat asiantuntijoiden kommentteja siitä, kuinka tavallista seksuaalinen häirintä oli, ja ne kaivoivat esiin Waden perheen tuttavuuksia, jotka vakuuttivat että Bryony oli aina ollut tavallinen tyttö ja luonteeltaan jopa hiljainen, hänellä ei ollut syytä esittää tällaisia väitteitä jollei niillä ollut vankkaa pohjaa.

Mikä se pohja oli, Cole tivasi itseltään ja läheisiltään joka päivä. Miksi teinityttö perheineen teki hänelle näin likaisen tempun?

Mahdollisia vastauksia oli monta. Ehkä tyttö oli ollut ihastunut hä-

neen joskus. Sellaista tapahtui, Cole tunsu ilmiön hyvin ihailijapostistaan. Hän oli poikkeuksellisen hyvä radiopersoonana, hän oli vuosien myötä kehittänyt läsnäolokykynsä ja huumorinsa lähetyksessä tasolle, jolle harvat pääsivät, ja hän tiesi että sellaiset radiojuontajat tulivat joillekin ihmisille käsittämättömän läheisiksi. Usein kiintymystä vain lisäsi se, että kuulija ei nähnyt puhujaa: ihminen ihastui omaan mielikuvaansa persoonasta äänen takana, omaan tunteeseensa häntä kuunnellessa. Viisikymppinen mies, jolla oli uskomattoman lämmin ääni, saattoi herättää uskomattoman kuumia tuntemuksia hyvinkin eri-ikäisissä ihmisissä, niin naisissa kuin miehissä.

Tai ehkä perhe halusi julkisuuteen. Ehkä he uskoivat saavansa rahaa. Kenties he halusivat näitä kaikkia ja jotakin epämääräistä muuta. Tunteen siitä, että he olivat jotenkin merkittäviä.

Kun Mari ja Lia menivät tapaamaan Craig Colea, he tiesivät löytävänsä hänet kotinsa läheltä. Enää Colella ei ollut päivisin kiirettä yhtään mihinkään.

Hänen show'nsa oli hyllytetty viisi päivää kohun alkamisen jälkeen. Ohjelman kuuntelijamäärät olivat skandaalin takia jopa nousseet, mutta lähetykseen tulvi niin paljon häirikköpuhelua, joissa Colea syytettiin pedofiiliksi ja lastenraiskaajaksi, että tavallisten soittajien seulominen niiden joukosta oli tuskallisen vaikeaa. Ja tavallisilla soittajillakin oli yleensä yksi asia mielessä: he halusivat pahoitella, kuinka ikävää oli että Colelle oli käynyt näin. Juontajaa säälivistä puheluista oli mahdotonta tehdä viihdeohjelmaa. Tuottajat olivat kehottaneet Colea tekemään tytöstä rikosilmoituksen, mutta siihen hän ei suostunut – eikä siihen, että BBC olisi tehnyt sen hänen puolestaan. Niin Cole oli joutunut lähtemään kanavalta.

He seisoivat vastakkain, kaksi naista odottava ilme kasvoillaan ja Craig Cole varautuneena paheksunnan aaltoon, jonka täytyi olla tulossa. Cole asui Radnor Walkilla, Chelsean hienostoalueella, jota hallitsi vaurauden mukana tuleva hillitty ilmapiiri, mutta kenties häntä kohtaan noussut aggressio yltyi jo tänne kotikulmillekin.

”Me emme tunne toisiamme, mutta minulla on teille asiaa”, sanoi toinen naisista, tummatukkainen.

"Ei, emme taida tuntea", Cole sanoi ja yritti pitää äänensä sovinnollisena.

Näitä oli tullut hänelle vastaan niin monia. Ihmisiä, jotka halusivat ryhtyä hänen tuomareikseen kadulla, kaupassa, pubissa, radiotalon aulassa. Pahin oli ollut mies, joka oli käynyt häneen käsiksi Currys-elektroniikkakaupassa ilmoitettuaan ettei Craigilla ollut oikeutta liikkua vapaana. Kun myyjät olivat tulleet väliin pelastamaan hänet, hän oli paennut saman tien, hoitamatta asiaansa loppuun, välttämättä katseita, miettien kauanko kestäisi ennen kuin joku kaivaisi esiin kännykkäkameransa ja hän olisi taas lehtien lööpeissä: *Cole sai turpiinsa Currysissa.*

Nämä naiset näyttivät sivistyneiltä ihmisiltä, mutta heidän määrätietoinen lähestymisensä ei luvannut hyvää. Ventovieraat, jotka asettuivat kadulla hänen eteensä, olivat potentiaalisia kiihkoilijoita. Ehkä äitejä, joiden lasta oli joku pervertikko lähennellyt ja joiden raivon hän saisi nyt silmilleen.

"Minä olen Mari Rautee", tummahiuksinen nainen esittäytyi rauhallisesti.

"Niinkö", Craig totesi, kohotti kulmiaan vieraskieliselle nimelle ja etsi katseellaan poistumisreittiä.

"Se on suomalainen nimi", nainen selitti.

Tämä ei saanut Craig Colea pysähtymään, mutta naisen seuraava lause sai.

"Me voimme palauttaa sinun maineesi."

Tunnin keskustelun jälkeen mahdoton alkoi tuntua mahdolliselta.

Ei todennäköiseltä, Craig ajatteli, ei edes asialta jonka varaan uskaltaisi laskea paljon. Mutta se alkoi tuntua heikosti mahdolliselta.

"Tärkeintä on, että pysyt koko ajan tyynenä ja pidät johdonmukaisesti tarinastasi kiinni", suomalainen nainen sanoi.

"Tarinastani", Craig toisti.

"Niin."

Tumman naisen katse oli tiivis, lähes tunkeileva, kuten koko hänen asenteensa. Vaalea nainen oli enimmäkseen hiljaa, mutta tummassa oli haastetta riittämiin. Jollei äskeisen tunnin aikana olisi puhuttu sitä